

П р и т ч і

про мудрість і знання

Притчі

про мудрість і знання

Упорядник Ігор Січовик

Тернопіль
Богдан

*Притчі — це практичний посібник
для психолога, вчителя, вихователя, книжка
для кожного, хто бажає
запастися досвідом, набутим багатьма
поколіннями народів світу.
Не сумніваємося в тому, що збірники притч
у чотирьох книгах
(«Притчі про мудрість і знання»,
«Притчі про диваків і дружбу»,
«Притчі про досвід і винахідливість»,
«Притчі з глибин життя») стануть
настільними книгами читачів
будь-якого віку.*

Криниця мудрості

Притча — це коротка історія, зміст якої значно глибший, ніж здається на перший погляд. Це спресована мудрість віків. Персонажами її є прості, іноді не дуже освічені люди, а також мудреці й видатні постаті свого часу. Їхні історії або розповіді дають нам уроки мурості. Думки, закладені в притчах, не захмарні, вони пов'язані з нашим повсякденним життям.

Притчі всіх часів і народів завжди давали людям поживу для роздумів про сенс життя і призначення людини на землі. Це напрочуд ефективний спосіб виховання, навчання й розвитку. Мудрість, подана в простій, доступній формі навчить думати, шукати вирішення проблем, розвине уяву та інтуїцію. Притчі змусять замислитись над своєю поведінкою і, може, навіть посміятися над власними помилками.

Притча про пряму лінію

Одного разу великий індійський імператор Акбар прийшов до суду, намалював на стіні лінію і запитав у членів суду:

— Як зробити цю лінію коротшою, не торкаючись до неї?

112

Усі мовчали. Лише один чоловік засміявся. Це був відомий жартівник Бірбал. Він підвівся, підійшов до стіни й намалював над тією лінією, що накреслив Акбар, свою лінію, але трохи довшу за першу, і сказав:

— От я й зробив твою лінію коротшою, не торкаючись її, адже величина й довжина — речі відносні.

Виховання почуттів

До одного села прийшов мудрий чоловік і залишився там жити. Він любив дітей і проводив з ними багато часу. А ще він полюбляв робити їм подарунки, але дарував тільки крихкі речі. Як не намагалися діти бути акуратними, їхні нові іграшки часто ламалися. Вони засмучувалися і гірко плакали. Проходив якийсь час — мудрець знову дарував їм іграшки, ще більш тендітні.

Одного разу батьки не витримали і прийшли до цього чоловіка:

— Ти мудра людина і бажаєш нашим дітям тільки добра. Але навіщо ти робиш їм такі дарунки? Вони стараються, як можуть, але іграшки все одно ламаються, і діти від того плачуть.

— Настане час, — мовив мудрець, — і колись хтось подарує їм своє серце. Можливо, мої іграшки навчать їх поводитися з таким безцінним даром хоч трохи обережніше...

Чому потрібно робити добро?

Одного разу вчитель сказав учням:

— Ми з вами говорили про те, чому все потрібно робити по-доброму. Тепер ідіть і доведіть, що ви вмієте робити людям добро.

216

Учні розійшлися в різні кінці, а через тиждень повернулися.

— Я допомагав людям похилого віку. Вони немічні, і їм треба допомагати, — сказав один.

— Я доглядав хворого, тому що він потребував співчуття, — пояснив інший.

— Я нагодував бідного, аби підтримати його, — розповів третій.

— Я захистив дитину. Дітям потрібен захист дорослих, — озвався четвертий.

— Я намагався робити добро всім. Напевно, я був неправим, — зізнався останній учень.

Дорогоцінний час

У приймальні лікаря юрмилися люди. Один літній джентльмен встав і підійшов до адміністратора.

— Мадам, — ввічливо сказав він, — мені призначили зустріч на десяту ранку, а зараз уже майже одинадцята. Я довше не можу чекати. Чи не могли б ви записати мене на інший день?

Одна жінка, котра стояла в черзі, нахилилася до сусідки і прошепотіла:

— Йому щонайменше років вісімдесят. Які у нього можуть бути термінові справи, що йому ніколи навіть почекати?

Чоловік почув це здивування. Він повернувся до жінки, вклонився і відповів:

— Мені вісімдесят сім років, леді. Саме з цієї причини я не можу дозволити собі витратити жодної хвилини свого дорогоцінного часу.

Зміст

218

Криниця мудрості	5
Про чоловіка й море	7
Найкращі якості	8
Глек мудрощів	9
Притча про двох вовків	12
Віддайте дитину	13
Буває гірше	14
Догори дном	15
За все треба платити	16
Хто правий	17
Не дуже розумний пес	18
Користь місяця	19
Я кажу коротко	20
Усе своє ношу з собою	21
У красі — небезпека	22
Ім'я зобов'язує	23
Причина гарного настрою	24
Брудні гнізда	25
Притча про коліщатко	26
Дешевий верблюд	28
Принцеса Правда	29
Найбільше горе	30
Ти мене впізнаєш?	31
Еліксир безсмертя	32
Розуміти птахів	33
Радник царя	34
Скло	35
Ліки	36

Хто рано встає.....	37
Притча про костюм	38
Притча про мудрість.....	40
Притча про коріння.....	42
Хто пожинає плоди.....	44
Де знаходиться мудрість?	45
Проповідь на тему.....	46
Коня нікому не довіряю	47
Мудрість.....	48
Забігаючи наперед	49
Езоп-раб.....	50
Куди йдеш?	51
Скільки людей у лазні.....	52
Дивне бажання.....	53
Навчання.....	54
Одна хвилинка мудрості	55
На Бога сподівайся... ..	56
Правильний вибір	57
Мудре рішення	58
Кішка-мислитель.....	59
Коли потрібна парасолька?	60
Шлях і сумніви	61
Допомагати треба живим	62
Найбільший гріх.....	63
Немає часу	64
Пожовані фрукти.....	65
Якщо каркає ворона	66
Як учений звільнив принцесу	68
Кава.....	70
Шрами на душі	72
Про двох дроворубів.....	74
Притча про кульбаби.....	76

Мельник і осел	77
Доброта і ввічливість.....	78
Воїн у шовкових шатах	79
Цвіркун.....	80
Питання про цінності	82
Що найкраще в житті людини	83
Притча про квітучий сад.....	84
Можливо	85
Орли й мушлі.....	86
Троє мудреців	88
Про півнів.....	90
Час і результат.....	91
Багатство та мудрість	92
Вдалий шлюб.....	93
Серце.....	94
Притча про статую	95
Як збагнути себе	96
Початок і кінець	97
Старий плащ	98
Горіхи і шкаралупа.....	100
Зенги-баба і бідняк	102
Вибір	104
У храм не впускають.....	105
Вартість монети.....	106
Смерть природна	108
Перше правило	109
Найкраща школа	110
Притча про пряму лінію	112
Виховання почуттів	113
Хто влучить у ціль?	114
Урок виховання	115

Хто повинен змінитися?	116
Крайнощі	117
Не в грошах щастя	118
Не так зрозумів	119
Мокрі рушники.....	120
Як пахне троянда	121
Нічого не змінилося... ..	122
Зайва допомога	123
Мудрий погляд	124
Злі чутки.....	126
Чого не помітили учні	127
Солодкі фініки	128
Скільки вам років?	129
Просто чи складно?	130
Падай і вставай.....	131
Усе добре в міру.....	132
Не забувай про коріння	133
Будівництво дому.....	134
Притча про камінь.....	135
Про мистецтво	136
перетворень.....	136
Про кар'єру	137
Будда й учень	138
Абсолютна істина	139
Алмаз у кишені злодія	140
Притча про слона	142
Притча про півня.....	143
Світло і Питьма	144
Старий і юнак	145
Причина болю і проблем	146
Справжні знання	148

Слово — душа народу	150
Нестерпний характер	151
Дві жаби і глечик	152
Техніка майстерності	153
Знання коштують дорого	154
Як виховувати дитину	156
Перша стріла	157
Навчитися мовчати	158
Кремій і кресало	159
Чарівний напис	160
Математика і час	162
Мужність Македонського	163
Точка відліку	164
Я тут проїздом... ..	165
Сила слів	166
Пам'ять і вода	167
Як відчинити двері	168
Любов — творча сила	170
Притча про знання	172
День для риболовлі	173
Про сільських багатіїв	174
Порозуміння	175
Через три сита	176
Іди своїм шляхом	177
Притча про добро і зло	178
Парасолька	179
Другий берег	180
Як написати симфонію?	181
Потрібне для навчання	182
Скарб	183

Я не беру в жебраків	184
Вогонь і три метелики	186
Притча про фермера	187
Життя після смерті.....	188
Вища майстерність.....	189
Мова Божественного	190
Людина під дощем	191
Щасливий рибалка.....	192
Чому плакав художник	193
Про виховання дітей	194
Притча про два мечі	195
Зайвий кухоль.....	196
За годину життя.....	197
Три роки навчання	198
Не переймайтеся зайвим	199
Алмаз.....	200
Навчання щастю	202
Притча про сенс життя.....	204
Є початок.....	206
Про порятунок.....	207
Побажання довголіття.....	208
Початок навчання.....	209
Звичка	210
Красивий слуга	211
Будь щасливим!.....	212
Запитання.....	213
Запах гарячих коржиків	214
Найголовніше.....	215
Чому потрібно робити добро?	216
Дорогоцінний час	217

Літературно-художнє видання

ПРИТЧІ про мудрість і знання

Упорядник Січовик Ігор Прокопович

Головний редактор *Богдан Будний*

Редактор *Ольга Радчук*

Обкладинка *Аліни Воронкової*

Комп'ютерна верстка *Нелі Домарецької*

Технічний редактор *Оксана Чучук*

Підписано до друку 11.04.2013. Формат 70x100/32. Папір офсетний.
Гарнітура Literaturna C. Умовн. друк. арк. 9,1. Умовн. фарбо-відб. 9,1.

Видавництво «Навчальна книга — Богдан»
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного
реєстру видавців, виготівників і розповсюджувачів видавничої
продукції
ДК №4221 від 07.12.2011 р.

Навчальна книга — Богдан, просп. С. Бандери, 34 а, м.Тернопіль, 46002
Навчальна книга — Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 43-00-46; 25-18-09
office@bohdan-books.com   www.bohdan-books.com

П75   Притчі про мудрість і знання / упорядник І.П. Січовик. — Тернопіль : Богдан, 2013. — 224 с.

ISBN 978-966-10-2662-8

УДК 82-344(08)
ББК 84(4Укр)

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу видавництва.*